

دوره‌های برخورد زودرس با محیط بالینی باید چه اهدافی را دنبال کنند؟

ایمان ادیبی، مهسا کیانی‌نیا

چکیده

مقدمه: آموزش پزشکی در دهه‌های اخیر رویکرد جدیدی نسبت به تجربه بالینی زودرس داشته است. تعیین اهداف دوره‌های برخورد زودرس با محیط بالینی با توجه به اهمیت و قابلیت دستیابی آنها از دیدگاه شرکت‌کنندگان، هدف این مطالعه است.

روش‌ها: در یک مطالعه توصیفی، ۷۰ نفر از دانشجویانی که قبلاً در دوره برخورد زودرس با محیط بالینی در دانشگاه علوم پزشکی اصفهان شرکت کرده بودند، برای مطالعه دعوت شدند. پرسشنامه‌ای که بر اساس اهداف برنامه‌های مشابه در مطالعات دیگر طراحی شده بود، تکمیل کردند. این پرسشنامه شامل ۲۲ عبارت در قالب مقیاس لیکرت و به شکل نمره‌دهی جداگانه به دو جنبه اهمیت و قابلیت دستیابی به اهداف طراحی شده بود. نمره اهمیت و قابلیت دستیابی به اهداف و همچنین ارتباط این دو با یکدیگر و عبارات دارای بالاترین درصد موافقت بیان شده است.

نتایج: هفتاد و دو درصد دانشجویان در مطالعه شرکت کردند. آلفای کرونباخ برای پرسشنامه ۰/۹۱ بود. میان نمرات اهمیت بزرگتر و مساوی ۴ و در مورد قابلیت دستیابی میان ۷ عبارت ۳ و میان بقیه اهداف مساوی یا بزرگتر ۴ بود. میانگین نمره اهمیت $3/98 \pm 0/7$ و میانگین و انحراف معیار نمره دستیابی $3/51 \pm 0/53$ از نمره پنج بود. بطور کلی ارتباط ناچیزی بین اهمیت و دستیابی به اهداف وجود داشت.

نتیجه‌گیری: اهداف مشخص شده برای دوره برخورد زودرس با محیط بالینی از جهت اهمیت و قابلیت دستیابی مناسب بودند، اما باید تلاش بیشتری برای کمک به دانشجویان در زمینه ادغام علوم پایه و بالینی انجام شود. همچنین این مطالعه، الگوی مناسبی برای روش تعیین اهداف دوره‌های برخورد زودرس با محیط بالینی با توجه به نیازهای خاص هر دانشگاه ارائه داده است. مطالعات بیشتر برای تبدیل این اهداف به اهداف عینی آموزشی مورد نیاز است.

واژه‌های کلیدی: برخورد زودرس، محیط بالینی، اهداف.

مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی / پاییز و زمستان ۱۳۸۴؛ ۵(۲): ۷-۱۳

مقدمه

بیان این فرضیه پرداخته‌اند که اگر سال‌های آموزش علوم پایه و بالینی جا به جا شوند، چگونه آموزش پزشکی متحول خواهد شد (۲). به عنوان یک توافق عمومی، زودرس (early) به معنای سال اول تحصیل در رشته پزشکی و حتی هفته اول آن عنوان شده است (۳). در این زمینه، تجربه (experience) را می‌توان این گونه تعریف کرد: مواجهه واقعی با بیماران در سطح جامعه و یا محیط‌های کلینیکی که فراگیری مفهوم سلامت، بیماری و درک نقش حرفه‌های بهداشتی - درمانی را افزایش می‌دهد (۴).

با توصیه برخی از مراکز تخصصی و معتبر نظیر دبیرخانه پزشکی عمومی بریتانیا (General Medical Council)،

در طی قرن گذشته، دانشجویان پزشکی به مدت ۲ تا ۳ سال مطالب تئوری را قبل از مشاهده کاربرد بالینی آنها فرا می‌گرفتند (۱)، اما آموزش پزشکی در دهه‌های اخیر، رویکرد جدیدی نسبت به تجربه بالینی زودرس داشته است و برخی کارشناسان برجسته آموزش پزشکی، به

آدرس مکاتبه. ایمان ادیبی (دانشجوی پزشکی)، کمیته پژوهش‌های دانشجویی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، اصفهان.

E-mail: i_adibi@med.mui.ac.ir

مهسا کیانی‌نیا، دانشجوی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان.
این مقاله در تاریخ ۸۴/۹/۱۵ به دفتر مجله رسیده، در تاریخ ۸۴/۱۱/۲۹ اصلاح شده و در تاریخ ۸۴/۱۲/۹ پذیرش گردیده است.